

Sygn. akt IV CSK 115/21

POSTANOWIENIE

Dnia 30 czerwca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Joanna Misztal-Konecka

w sprawie z wniosku T. N. i M. N.
przy uczestnictwie J. G. i W. G.
o rozgraniczenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 30 czerwca 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestników
od postanowienia Sądu Okręgowego w Z.
z dnia 18 czerwca 2020 r., sygn. akt I Ca (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od każdego z uczestników J. G. i W. G. na rzecz każdego z wnioskodawców T. N. i M. N. kwoty po 90 (dziewięćdziesiąt) złotych tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

1. Postanowieniem z 18 czerwca lutego 2020 r. Sąd Okręgowy w Z. oddalił apelację uczestników J. G. i W. G. od postanowienia Sądu Rejonowego w B. z 23 grudnia 2019 r., w sprawie z wniosku T. N. i M. N. o rozgraniczenie oraz orzekł o kosztach zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

2. Od postanowienia Sądu Okręgowego skargę kasacyjną wywiedli uczestnicy J. G. i W. G., wskazując na naruszenie art. 24 ust. 2a pkt 1d, art. 3 ust. 1, art. 4 ust. 1d, art. 29 ust. 2 i art. 31 ust. 2 ustawy z 17 maja 1989 r. - Prawo

geodezyjne i kartograficzne, art. 153 K.c., art. 378 § 1 k.p.c., art. 412 w zw. z art. 403 § 2 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

3. Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie służy zaś merytorycznej ocenie skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), gdyż tylko wówczas może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Dla spełnienia wymogu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. konieczne jest zawarcie w skardze kasacyjnej odrębnego wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, zawierającego profesjonalny wywód prawny nawiązujący do wskazanych w art.

398⁹ § 1 k.p.c. przesłanek przedsądu ze wskazaniem, które z nich występują w sprawie i z uzasadnieniem stanowiska skarżącego (postanowienie Sądu Najwyższego z 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06). Ze względu na odmienny cel instytucji przedsądu i jej odrębne oraz kwalifikowane przesłanki, wskazanie i uzasadnienie okoliczności decydujących o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie może polegać na odwołaniu się do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia. W prawidłowo sporządzonej skardze kasacyjnej oba powyższe elementy muszą pojawić się oddzielnie i autonomicznie. Sąd Najwyższy nie jest bowiem trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę kasacyjną, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia, wnoszonym i rozpoznawanym nie tylko w interesie skarżącego, ale przede wszystkim w interesie publicznym.

4. Skarżący wnieśli o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w istocie z uwagi na jej oczywistą zasadność (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Wskazali na zmianę ustawy z 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne, polegającą na dodaniu ustępu 2a pkt 1d do art. 24 wprowadzającego obowiązek aktualizacji informacji zawartych w ewidencji gruntów i budynków, jeżeli zmiana tych informacji wynika z wykrycia błędnych informacji. Zdaniem skarżących wejście w życie wymienionego ustępu 2a poszerzyło podstawy wznowienia postępowania, o których jest mowa w art. 403 § 2 k.p.c. o konkretny, wyraźnie sprecyzowany przepis niewzbudzający wątpliwości interpretacyjnych. Nie budzi też wątpliwości w świetle opinii biegłego sądowego K. K., że stan ewidencyjny w zakresie granicy między działkami nr ewid. [...] /3 i [...] /4, jako stan prawny w rozumieniu art. 153 k.c. przyjęty jako kryterium rozgraniczenia przez Sądy pierwszej oraz drugiej instancji za kryterium rozgraniczenia jest oczywiście błędny, jako ustalony w oparciu o błędną opinię biegłego sądowego S. G., sporządzoną z pogwałceniem przepisów prawa materialnego.

5. W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że uzasadnienie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej jako przesłanki przyjęcia jej do rozpoznania wymaga powołania się na kwalifikowaną postać naruszenia zaskarżonym orzeczeniem przepisów prawa materialnego lub procesowego oraz przeprowadzenia wywodu zmierzającego do jego wykazania. Oczywistość

naruszenia ma miejsce wówczas, gdy jest ono widoczne *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia. O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje przy tym samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego przez sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, lecz sytuacja, w której spowodowało ono wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (zob. orzecznictwo przytoczone w motywach postanowienia Sądu Najwyższego z 6 listopada 2012 r., III SK 16/12).

6. Analiza wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pozwala przyjąć, by była ona - jak wymaga tego art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. - uzasadniona w stopniu oczywistym.

Skarżący nie wykazali dostatecznie, aby w sprawie doszło do kwalifikowanego, widocznego bez potrzeby przeprowadzenia wnikliwej analizy naruszenia przepisów prawa, które prowadziło do wydania oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Nie jest wystarczająca zawarta w skardze argumentacja, odwołująca się do zmiany ustawy z 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne, polegającą na dodaniu ustępu 2a pkt 1d do art. 24 wskazanej regulacji. Skarżący nie podali bowiem - w ramach wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wraz z uzasadnieniem - w jaki sposób przepisy te zostały naruszone w stopniu oczywistym w niniejszym postępowaniu, czy też w jaki sposób nowelizacja ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne, w zakresie w jakim wprowadziła obowiązek aktualizacji informacji zawartych w ewidencji gruntów i budynków prowadziła do wydania nieprawidłowego rozstrzygnięcia w sprawie o rozgraniczenie. Przypomnieć należy, że przytoczenie podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienie (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.) oraz wnioski o przyjęcie skargi do rozpoznania wraz z uzasadnieniem (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), stanowią dwa odmienne, z uwagi na funkcje, jakie pełnią, niezależne od siebie wymagania skargi kasacyjnej. Skarżący, formułując więc wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie, powinni przedstawić wyodrębniony, samodzielny wywód prawny

odnoszący się do wskazanych przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Nie jest natomiast rolą Sądu Najwyższego samodzielne poszukiwanie argumentów świadczących o możliwości przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, w tym sięganie do sformułowanych w niej zarzutów kasacyjnych i ich uzasadnienia.

Nie mogą świadczyć o oczywistej zasadności skargi również uwagi skarżących co do prawidłowości wniosków wypływających z opinii biegłego sądowego K. K.. Uszło uwagi skarżących, że zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c. podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Sąd Najwyższy jest związany dokonanymi przez sądy *meriti* ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Zawarty w art. 398³ § 3 k.p.c. zakaz oparcia skargi kasacyjnej na zarzutach dotyczących ustalenia faktów lub oceny dowodów oraz związanie Sądu Najwyższego ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia oznacza niedopuszczalność powoływania się przez skarżącego na wadliwość orzeczenia sądu drugiej instancji polegającą na ustaleniu faktów lub niewłaściwie przeprowadzonej ocenie dowodów również we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

7. Mając to na względzie, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej, o kosztach rozstrzygając mając na uwadze art. 520 § 3 k.p.c. oraz w § 5 ust. 2 i § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.